

කෙටිකාලීන බලපෑම් ද මිල මට්ටම ඉහළ යාමට තුඩුදී ඇත. නිදහස් වෙළඳ ක්‍රමයක් මගින් සිදුවිය හැකි ආනයනයන්ගේ සැලකිය යුතු වැඩිවීමටත්, දේශීය නිෂ්පාදන ධාරිතාවේ පුනර්-ඒවනයක් ඇතිවීමටත් සැහෙන කලක් ගතවන හෙයින් කෙටිකාලයේ දී මිල මට්ටම මෙසේ ඉහල යාම බලාපොරොත්තු වියහැකි දෙයකි. එහෙයින් 1977 අවසාන භාගයේ දී කරන ලද ප්‍රතිසංස්කරණයන්ගේ ප්‍රතිඵල නිසා මිල මට්ටමේ සැකසීමක් බලාපොරොත්තු විය හැක්කේ ඉදිරි වර්ෂයේ දීය.

1977 වර්ෂයේ දී කොහ මිල දර්ශකය ඉහල යාමට මූලිකව හේතු වූයේ ආහාර (සියයට 42 කින්), රෙදිපිළි හා පාවහන් (සියයට 40කින්), ඉන්ධන සහ එළිය (සියයට 35 කින්) ලෝහමය නොවන නිෂ්පාදිත (සියයට 25 කින්), මධ්‍යපාන (සියයට 7 කින්), කඩදසි නිෂ්පාදන (සියයට 4 කින්), යන්ත්‍රෝපකරණ (සියයට 6 කින්), ප්‍රවාහන උපකරණ (සියයට 7 කින්) සහ විවිධ භාණ්ඩ (සියයට 14 කින්) යනාදියේ මිල ගණන් වැඩිවීමය. අනිකුත් අතර රසායනික නිෂ්පාදන සියයට 27 කින් ද, බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සියයට 2 කින් සහ ලෝහ නිෂ්පාදන සියයට 2කින් ද මිල පහත බැසීමක් පෙන්වනු ලැබේ.

බෙහෙවින් භාවිතා කරනු ලබන පාරිභෝගික භාණ්ඩවල සැපයීම විධිමත් කිරීමේ ක්‍රමයක් වශයෙන් භාණ්ඩ විශාල ප්‍රමාණයක් සඳහා සලාක හා මිල පාලන ක්‍රමයක් 1977 වර්ෂයේ වැඩි කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා ක්‍රියාත්මක වීණි. වර්ෂය තුළදී මිල පාලනය යටතට අළුතින් ගෙනෙනු ලැබූ එකම භාණ්ඩ වර්ගය මොණඩ වර්ග පමණි. සීනි, තිරිඟු පිටි, පාන්, හුම්තෙල් සහ නින්ත වර්ග වල පාලන මිල අඩු කරන ලද අතර වීදුරු තහඩු වල සහ වීදුලි බුටුළු වල පාලන මිල වැඩි කරන ලදී. එහෙත් අයවැය දේශනයෙන් යෝජිත නිදහස් ආර්ථිකයක් ඇති කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව 1977 නොවැම්බර් මස 15 වැනි දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි සීනි, තිරිඟු පිටි, පාන්, කඩල පරිජප්‍ර, කොත්තමල්ලි, හරක්මස්, එළුමස් සහ කිරි ආහාර හැර අනෙක් සියලු භාණ්ඩ සඳහා මිල පාලනයන් ඉවත් කරන ලදී.

ගෙවුම් ශේෂය කෙරෙහි දිගු කාලීන වශයෙන් හිතකර නොවූවත් වැඩෙන උද්ධමනකාරී තත්ත්වය යම් ප්‍රමාණයකින් මැඩලීමේ අභිලාෂයෙන් රජය 1977 මාර්තු මාසයේ දී ලංකා රුපියල සියයට 20 කින් පමණ අධිප්‍රමාණය කරන ලදී. එහෙත් මිල මට්ටම පහත වැටීමක් සිදු නොවූයෙන් සියයට 10 කින් පමණ මිල අඩු කරන ලෙස දේශීය නිෂ්පාදකයින්ට අණ කෙරෙන පරිපාලනමය බලපෑම් ඇති කිරීමට සිදුවිය. නමුත් මෙම ව්‍යායාමය අසාර්ථක බව පැහැදිලි වූයෙන් 1977 අගෝස්තු මාසයේදී නව රජය විසින් ගන්නා ලද තීරණයක් අනුව ශ්‍රී ලංකා රුපියල එහි සත්‍ය විදේශීය අගය දක්වන පරිදි ක්‍රමානුකූලව අවප්‍රමාණය වීමට ඉඩ හරින ලදී.

වැටුප්

1977 මුල් කාර්තු තුනේදී රාජ්‍යාංශයේ සේවකයන්ගේ වැටුප් සහ වෙනත් නොවෙනස්ව පැවතිණි. නොවැම්බර් මාසයේ දී අයවැය යෝජනා අනුව 1977 දෙසැම්බර් මස සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි විශ්‍රාමිකයින් ද ඇතුළුව සියළු රාජ්‍ය සේවකයින්ගේ වැටුප් මසකට රුපි. 50/- ක උපරිමයකට යටත්ව සියයට 25 කින් වැඩි කරන ලදී. 1976 ජනවාරි මාසයේ සිදුවූ අවසාන වැටුප් වැඩිකිරීමේ දී මෙන් මෙම වැටුප් වැඩිකිරීමද රජයේ දෛනික වැටුප් ලබන සේවකයන්ටත්, රාජ්‍යාංශයේ වතු කම්කරුවන් ඇතුළු රාජ්‍ය සංස්ථා සේවකයන්ටත්, ව්‍යවසායික මණ්ඩලයන්හි සේවකයන්ටත්, වැටුප් පාලක මණ්ඩල වලින් ආවරණය කරනු ලැබූ සේවකයන්ටත් බලපාන අයුරින් ක්‍රියාත්මක කෙරිණි.

ඉහත සඳහන් වැටුප් සංශෝධනය නිසා පාසැල් ගුරුවරුන් හැර අනෙක් සියළු රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ අවම වැටුප 1977 අවසානය වන විට සියයට 5.3 කින් වැඩි විය. පාසැල් ගුරුවරුන්ගේ වැටුප සියයට 3.8 කින් වැඩි වූ අතර, සුළු සේවකයන්ගේ වැටුප සියයට 5.9 කින් වැඩි විය. තවද කාර්මික හා ලිපිකාර සේවකයන්ගේ වැටුප් සියයට 4.4 කින් වැඩි විය. පසුගිය වර්ෂයේ සියයට 2.2 ක වැඩිවීමක් හා සැසඳීමේ දී 1977 දී කෘෂිකාර්මික

කම්කරුවන්ගේ (ප්‍රධාන වශයෙන් වැවිලි අංශයේ) නාමික වැටුප් සියයට 28.6 කින් වැඩි විය. අනෙක් අතට කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු වල නියුතු සේවකයන්ගේ වැටුප් සියයට 10.5 කින් වැඩි විය. 1976 දී මෙම සේවක වැටුප් වැඩිවීම සියයට 2.6 ක් පමණ විය. 1977 වර්ෂයේදී සිදු වූ මෙම වැටුප් වැඩිවීම වලට මූලික හේතුව 1977 දෙසැම්බර් මස සිට බල පැවැත්වෙන පරිදි අයවැය ලේඛනයෙන් ප්‍රදානය කරනු ලැබූ වැටුප් වැඩි කිරීමයි.

නිවැරදි පාරිභෝගික මිල දර්ශකයක් නොමැති හෙයින් මූර්ත වැටුප් වල වෙනස්වීම තක්සේරු කළ නොහැක. ගම්‍ය මිල දර්ශකය මේ සඳහා සුදුසු මිණුම ලෙස යොදාගත හොත් වැවිලි අංශය හැර අනෙක් සියළු අංශයන් හි සේවකයන්ගේ මූර්ත වැටුප් 1977 අවසාන වන විට අඩු වී ඇති බව සඳහන් කළ හැකිය.

සේවා නියුක්තිය

පසුගිය වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාවේ සඳහන් වන පරිදි පිළිගත හැකි සහ නොකඩවා ලැබෙන දත්තයන් නොමැති හෙයින් සේවා නියුක්තිය හා සේවා විසුක්තිය පිළිබඳ පැහැදිලි විශ්ලේෂණයක් කිරීම අපහසුය.¹

1971 සංගණන දත්ත අනුව දශ ලක්ෂ 12.7 ක් වූ මුළු ජනගහණයෙන් ශ්‍රම බලකායට අයත් සංඛ්‍යාව දශ ලක්ෂ 4.5 ක් විය. 1973 මුල් භාගයේ මහ බැංකුව මගින් පැවැත්වූ පාරිභෝගික මූල්‍ය සමීක්ෂණය අනුව ශ්‍රම හමුද ඇස්තමේන්තුව මෙම සංඛ්‍යාවට වඩා සුළු වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. සංගණන දත්තයන් අනුව 1971 දී සේවා විසුක්ති වූවන්ගේ සංඛ්‍යාව දශලක්ෂ 0.8 ක් වූ අතර 1973 පාරිභෝගික මූල්‍ය සමීක්ෂණය අනුව මෙම සංඛ්‍යාව දශලක්ෂයක් විය. 1977 වර්ෂයේ දී තරුණයන් 170,000 පමණ ශ්‍රම හමුදාවට ඇතුළත් වියහැකි අතර පුද්ගලයන් 50,000 ක් පමණ ශ්‍රම හමුදාවෙන් ඉවත් වියහැකි බව ජනගහණයේ වයස් ව්‍යුහය හා වයස් විශිෂ්ඨ ක්‍රියාකාරී අනුපාතිකයන් අනුව දැක්විය හැකි වේ. පසුගිය වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තු කරන ලද ලක්ෂයක ප්‍රමාණය සමග සැසඳීමේ දී මෙම සංඛ්‍යා මගින් නව රැකියාවන් 120,000 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා ඉල්ලුමක් ඇති කෙරුණි. ජනගහණයේ වයස් ව්‍යුහය හා වයස් විශිෂ්ඨ ක්‍රියාකාරී අනුපාතයන් සලකා බැලීමේ දී 1977 අවසාන වන විට සේවා විසුක්ති ශ්‍රම බලකාය පුද්ගලයන් දශ ලක්ෂයද ඉක්මවන බව පෙනේ.

රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නියුක්තිය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කරනු ලබන වාර්ෂික සමීක්ෂණය අනුව 1977 වර්ෂයේ දී රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු හා අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනයන් හි සේවා නියුක්තියේ සාමාන්‍ය වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරනු ලැබේ. එහෙත් මෙම වැඩිවීම 1976 වර්ෂයේ වැඩිවීමට වඩා අඩු වැඩිවීමකි. රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවල සේවා නියුක්තිය, 16,626 කින් හෙවත් පසුගිය වර්ෂය මත සැලකීමේ දී සියයට 4.1 කින් 1977 වර්ෂයේ දී වැඩි වී තිබේ. 1976 වර්ෂයේ සියයට 4.6 ක වැඩිවීමට වඩා මෙය සුළු වශයෙන් අඩු වැඩිවීමකි. සේවා නියුක්තිය වැඩිවීමට ප්‍රධාන මාර්ගයන් වූයේ ගුරු වෘත්තිය (සියයට 42 ක්) හා සුළු සේවක ශ්‍රේණි (සියයට 28) යි. අර්ධරාජ්‍ය ආයතනයන් හි (රාජ්‍ය අංශය හා ව්‍යවසායිත මණ්ඩලයන් හි) සේවා නියුක්තිය මෙම වර්ෂයේ දී 1976 ට වඩා සියයට 5.9 කින් හෙවත් 31,897 ක වැඩිවීමක් දක්වයි. 1976 මෙන්ම මෙම වැඩිවීමෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් සිදුවී ඇත්තේ 1972 දී හා 1975 දී ඇතිකරන ලද ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රමය යටතේ ඉඩම් පවරාගනු ලැබූ රාජ්‍ය අංශයේ වතු පාලන ආයතන වලය.

ප්‍රමාණවත් පරිදි දත්තයන් නොමැති හෙයින් සංවිධිත පුද්ගලික අංශයේ සේවා නියුක්තියේ වෙනස්වීම් මැනීම සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ක්‍රියාකාරී ගිණුම් වල ප්‍රමාණය ආදේශකයක් වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබේ. අර්ථසාධක අරමුදල යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති සේව්‍යායතන සහ සේවක සංඛ්‍යාවන් පිළිබඳව ලබාගත හැකි ආසන්න දත්තයන්

1. සේවා නියුක්තිය සහ සේවා විසුක්තිය පිළිබඳ දත්තයන් නොකඩවා රැස්කර නොමැත. දැනට තිබෙන දත්තයන් සංගණන වාර්තා වලින් සහ ශ්‍රම බලකාය පිළිබඳ දත්ත රැස්කිරීම මූලික අරමුණ නොවූ කලින් කල පවත්වන ලද විවිධ සමීක්ෂණ වාර්තා වලින් ලබාගත් ඒවා වේ.